

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/lownik-i-biogramy-post/155975,Roginski-Hieronim-Rog-19111952.html>

04.05.2024, 19:16

Rogiński Hieronim „Róg” (1911-1952)

Chor. Hieronim Rogiński „Róg” (1911-1952), ur. 30 IX 1911 r., Nowy Jork (Stany Zjednoczone). Pochodził z rodziny chłopskiej, wywodzącej z okolic Kolna, na Kurpiach. Po zakończeniu I wojny światowej rodzina przeniosła się na Pomorze. Po ukończeniu czterech klas gimnazjum Rogiński wstąpił do WP. W latach trzydziestych służył jako zawodowy podoficer saperów. Walczył w wojnie 1939 r., m.in. w obronie Lwowa. Mimo rozbrojenia przez Armię Czerwoną udało mu się uciec z niewoli. Powrócił w rodzinne strony, do Zabiela w powiecie łomżyńskim, które znalazło się pod okupacją sowiecką. W tym czasie tam mieszkała jego rodzina. Początkowo pracę podziemną prowadził w ZWZ i AK. Prawdopodobnie kierował referatem saperów w Obwodzie Łomża AK. W 1943 r. opuścił szeregi AK i przeszedł do NSZ. Był partyzantem oddziału zbrojnego dowodzonego kolejno przez braci Kozłowskich Antoniego „Białego” i Bolesława „Grota”. W czerwcu 1944 r. udało im się odbić członków NSZ przewożonych przez Niemców kolejką wąskotorową. Po wkroczeniu Sowietów kontynuował pracę podziemną. Dowodził oddziałem PAS, a od 1946 r. batalionem terenowym w Komendzie Powiatu Ostrołęka NZW. Nie skorzystał z amnestii wiosną 1947 r. Był współorganizatorem Okręgu NZW „Orzeł”, gdzie pełnił funkcję komendanta Powiatu „Łużyca”. Jesienią 1947 r. zaprzestał działalności w podziemiu i wyjechał z żoną do woj. bydgoskiego. 8 III 1948 r. podczas aresztowania przez UB z Sępólna został postrzelony. Mimo to udało mu się zbiec z aresztu i powrócić do aktywności podziemnej, na poprzednio sprawowaną funkcję komendanta powiatowego NZW. Był nieprzejednany w walce w komunistami. Jego partyzanci przeprowadzili liczne akcje wymierzone w funkcjonariuszy UB, MO i osoby współpracujące z nową władzą. W ostatnim okresie przed śmiercią ukrywał się w bunkrze w Czerwonym (pow. Łomża). 18 IV 1952 r. został tam otoczony na skutek zdrady podkomendnego. W beznadziejnej sytuacji popełnił samobójstwo. Pochowany w nieznanym miejscu. Jego żona Henryka, ukrywająca się razem z nim, została aresztowana i skazana na kilka więzienia. Na wolność wyszła w 1956 r.

Opcje strony